

29. 3. 2026 – Celý kosmos odešel za Ním

1. čtení: Gn 12, 1-9

Píseň: S31 – Co má se díť, kam mám dnes jít

Základ kázání: J 12, 12-19

Kázání: Milí shromáždění,

Bible je snad jediným spisem, který stejný příběh zopakuje klidně i čtyřikrát. Už první příběh – stvoření světa – je v Bibli dvakrát. A hned po sobě. Celá doba královská je zopakována v knihách Paralipomenon. A pak máme novozákonní evangelia.

Ale Bible jde ještě podivněji dál: Ty zopakované příběhy, oddíly i zákony (Desatero v Ex a v Dt!) se *odlišují*. Někdy jen v detailech. Někdy zanedbatelně. Někdy v takřka všem.

A pak máme ten Kristův vjezd do Jeruzaléma. Jeden z mála oddílů o Ježíšovi, který zapsali *všichni* evangelisté. Což neplatí ani o vánočním příběhu. Ani o Ježíšově křtu. Ani o Poslední večeři. Právě Janovo podání vynechává kde co. Nebo si to zcela mění. Třeba i příběh ukřižování a setkání se Vzkříšeným.

Ale zrovna ten vjezd do Jeruzaléma vyprávějí všechna biblická evangelia takřka stejně. Přitom jde vlastně o banalitu. Desítky, možná nízké stovky lidí vítali galilejského potulného kazatele, když přijel do Jeruzaléma na svátky. Co to bylo ve srovnání s vjezdem Piláta, Heroda? Co taková akce na možná hodinu s Ježíšem byla ve srovnání s vjezdy císařů – které paroduje?

Ani ty Římané si celé akce vůbec nevšimli. Natožpak parodie jejich náboženství a systémů. A kdyby nebylo naprosté *absence* těchto radostných, věřících, juchajících zástupů o pár dnů později při Ježíšově procesu i ukřižování, byl by ten příběh vlastně zbytečný.

Protože to je jeho hlavní motiv: Nápadná radost a zdánlivá „akčnost“ všech těch, kteří vyznávali, jak ten Bůh konečně přišel. Jak je mezi námi Mesiáš. A Boží království. A „ted' už bude všechno dobré.“ „Ted' už všechno dobře dopadne.“ Ale to vše okamžitě „letí z okna,“ jakmile by sami tito juchající triumfalisté, zdánlivě tak akční a příčinní, měli nedej Bože sami něco dělat. Třeba se zastat svého Mesiáše před soudem. Nebo alespoň volat, aby ho neukřižovali. Nebo alespoň pod ten kříž přijít. Nebo alespoň k jeho hrobu. Nebo třeba pohřbít.

Ale neudělali absolutně nic. Chvilku se zaradovali – „a nazdar.“ Přece nebudou *dělat*, co věří, říkají, vykřikují? Přece nebudou riskovat oběť *sebe sama* pro to, co považují za Boží vítězství?

Tak Ježíšův vjezd do Jeruzaléma paroduje jak kulturu a zbožšťování císařů pohany – zejm. Římány. Tak i lidský triumfalismus, lenost, „hlavně se radovat“ *Božího lidu*. Přece nebudou poslouchat svého božského krále, že?

A stejně vypráví většina biblických příběhů. Nevěru pohanů i Božího lidu. Pokrytectví pohanů i Božího lidu. Modloslužbu pohanů i Božího lidu. A tolik věcí, které *nás* zajímají, Bible *vynechává*! Nemohli pisatelé i Duch svatý vynechat raději tento vjezd a říct nám raději něco z toho, co *nás* zajímá? Jsme přece *tak* důležití!

Ale i to je jedna ze zvěstí Kristova vjezdu: Jak si lidmi psané „dějiny“ všimly Božího Syna Ježíše Krista? Asi stejně, jako byl zdánlivě nepodstatný neplodný dědek Abraham – a jeho žena Sára. Jako Izák a Rebeka. Jákob. I na Josefa zapomněli v tom Egyptě hned, jak se změnil farao – ale byl to Safenat Paneach, Zachránce světa! A co třeba proroci nebo apoštolové?

Jak si lidmi psané „dějiny“ všimly Ježíše?

Tak má být zřejmé, že takřka všechno v Bibli je v lidských očích nápadně *zanedbatelné* – pro všechny ostatní. Jen z Boží milosti se dochovaly mimobiblické důkazy biblických vyprávění už odchodů Hebrejů z Egypta. Ale zdánlivě nic z toho nemělo na nic vliv.

Protože takový je zdánlivě život takřka každého člověka. Nejsme králové. Miliardáři. Vysocí manažeři. Nejsme proroci. Nejsme praotcové víry. Nejsme misionáři jako Pavel. Jsme zanedbatelní. 99, 99999% z nás. Před státem. Mezinárodně. Planetárně. Ve sluneční soustavě. V galaxii. Často ale i v církvi nebo sboru. Ve svém zaměstnání. Komu by co chybělo, kdybychom se nikdy nenarodili? Jak by se změnila dějiny světa?

A stejně byli a jsou vnímáni také Israelci a židé. A celá jejich kultura. A přesto se ji vyhubit nedaří tisíce let desítkám říší. A stejně byl vnímán také Ježíš – další buřič, rebel, vzbouřenec. Rádoby-mesiáš. Takových už bylo. Další pravdo-láskař, sluníčkář. Takových už bylo! Pro jistotu ho zlikvidovali – kdyby náhodou něco hrozilo. Ale ani jeho poprava nestála v podstatě nikomu ani za záznam.

A přece bylo všechno jinak. Už s tím Abrahamem a Sárou. Už s tím Božím lidem. Už s jeho odchodem z Egypta. A stejně také s Ježíšem. A dalšími. Se všemi, kteří uslyšeli hlas, který se ozývá *kvůli nám*. Se všemi, kteří upřednostnili věčný život před časným. Boží slávu před vlastním ziskem. Jejich události a rozhodnutí *zcela změnily* běh dějin světa. Jen jsme si toho všimli až o několik století až tisíciletí později. Lidé nikdy nebyli příliš všímaví nebo chytří...

Vždyť i to Janovo zvolání farizeů bylo v jeho době naprosto bláhové. V době Domitianova pronásledování – nebo krátce po něm – píše o „celém světě, který se dal za Kristem.“ Ačkoli křesťané byli vražděni tak hrůzostrašně, že se báli, že se Nero vrátil z mrtvých. Byli zaživa vařeni v bronzových bécích. Křižováni v houfech hlavou dolů. Předhazováni lvům a tygrům. Muži, ženy a děti. Co jsou proti realitě prvotních křesťanů vyprávění Starého Zákona, která považujeme za hrozně krutá?

V *takové* situaci napsal autor, že „celý svět se dal za Ježíšem.“ Naprosto absurdní. Nebylo o tom *žádného* důkazu. Dokonce naopak, všechno svědčilo o *vymření* Církve. O nesmyslnosti Ježíše, židovství i biblického Boha. A tak i víry v Něj. Tak strašně daleko máme k situaci biblických vyznání – i jejich autorů!

A celá zvěst je o to silnější, že autor napsal něco jiného. Jakoby ten v. 19 byl málo divný sám o sobě! Jak „farizeové si řekli,“ a mluvili v druhé osobě – vy! Jak to, že *farizeové* toto vyznali o Kristu, nebyli náhodou jeho *úhlavními* nepřáteli? Nebyli *oni* zodpovědní za Ježíšovu smrt?

Ne, nebyli. Většina evangelijních vyprávění si dává velký pozor, že *právě* farizeové neměli s jeho procesem a ukřižováním společného nic. Dokonce činí pak – *jestli* někdo Ježíšovi spíše správně rozuměl, byli to právě *farizeové*. Ne Ježíšovi učedníci. Ne zákoníci. Ne saduceové. Ale ti, které zcela mylně považujeme za ty nejhorší z židů Ježíšovy doby. Ačkoli *jen* farizeové z jeho doby přežili. Kněží ne. Saduceové ne. Zákoníci ne. Chrám ne. Zéloté ne. Esénci ne. Sikáriové ne. *Jen* farizejská podoba židovství – nám známá jako tzv. rabínské židovství.

A autor napsal, že tito řekli o Ježíšovi: „Vidíte, že nikomu nepřinášíte zisk/neprospíváte? Hle, celý *kosmos* za ním odešel.“ Kdepak „svět!“ Řeckému *kosmos* rozumíme dobře dodnes! Celý *kosmos*, celý *vesmír* se dal za Ježíšem!

Pišou a vyznávají a věří a žijí brutálně vraždění, mučení, ponižování a pronásledování křesťané. A někdo se dnes dívá nesrozumitelnosti, nelákavosti západního křesťanství. Zejm. v západním světě. Komu my vyznáváme stejné – když je na světě dvě a půl miliardy křesťanů? Když si žijeme v bezpečné situaci? *My* tomu vyznání *farizeů nevěříme!* „Celý kosmos odešel za Ním!“ Ačkoli je dnes dokázanější než kdykoli dřív.

Nenápadná větička vlastně zanedbatelného příběhu. Na který ani nevzpomeneme, pokud není zrovna tzv. Květná neděle. Dosl. palmová. Vždyť tomu Ježíšovi jeho vlastní vyznavači házeli pod nohy *palmové* klacky, nikoli květy!

Vidíte, že nikomu nepřinášíte zisk. Vidíte, že nikomu neprospíváte. Protože celý kosmos odešel, vyrazil za Ježíšem z Nazaretu. V lidských očích

jistě zanedbatelným. Jedoucím na mláděti osla – ani na dospělého se nezmohl. Natožpak na koně. Nebo alespoň hříbě!

Za *takovým* odešel celý kosmos. Celý vesmír. Co potom nějaké lidstvo nebo jednotlivý člověk? Zatímco tento „nikdo“ teprve *přijíždí*, *vjíždí*. Tak kosmos *už odešel*. Za ním.

A my řešíme co? Dovedeme si vůbec představit víru raných křesťanů v *jejich* podmínkách? Kde brali takovou „jistotu“ v Kristu, že pro něj umírali strašlivým způsobem po tisících s *takovými* vyznáními na rtech?

A přesto takové byly dějiny. Už židovského Božího lidu už tisíce let v Ježíšově době. Takto znovu a znovu vyznávaly, žily a umíraly zástupy Israelců, židů i křesťanů. Vírou, která je pro nás nepředstavitelná. Ačkoli si žijeme ve zcela bezpečné situaci. Kterou *nevyslovujeme* ani *vlastním dětem*:

„Celý kosmos jde za Ježíšem.“ Celý vesmír *již odešel* za Kristem. Za Bohem. Tak co zmůže cokoli jiného? Co zmůže *kdokoli* jiný? Jaký zisk, jaký prospěch může přinést cokoli jiného?

Ačkoli z těch jásajících se a radujících nezbyl ani jediný. Z toho zástupu, který házel Ježíšovi na oslátku klacky pod nohy, nepřišel ani k Ježíšovu soudu. Nepřišel ani ten Nikodém ani ten Josef z Arimatie. Ačkoli z Ježíšových učedníků ho nepřišel žádný ani sejmut z kříže. Nebo uložit do hrobu. Natožpak volat o jeho život před Pilátem.

Ale farizejské hnutí tvoří drtivou většinu židovství dodnes.

Proto za *takovým* odchází celý kosmos. Znělo úst farizeů, psáno rukou *už zase* vražděných křesťanů. Tak pojďme za ním. Za kosmem. I za Kristem.

I kdyby nás celý lidský svět, ba kosmos, považovali za zanedbatelné. Tak v Kristu je tomu přesně naopak: *Právě* životem podle Kristova příkladu ztrácíme zanedbatelnost. A získáváme trvalou, nezničitelnou hodnotu. A tolik dobra pro tisíce generací! Jako už starci Abram a Sáráj. A kolikrát to od jejich příběhu opakuje Bible! A dokazují dějiny!

Amen

Píseň: EZ309 – Lásku Syna Božího; 1.-4. sloka